

ΣΧΟΛΙΑ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2011

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ

Αθήνα, 09/12/2013

Προς

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης

Υπόψη του:

Πρόεδρου του Δημοτικού Συμβουλίου: κο Αβραμόπουλο Παναγιώτη

Δημάρχου: κο Μπουτάρη Ιωάννη

Αντιδημάρχου Οικονομικών: κο Αρβανίτη Γεώργιο

Κύριοι,

Έχοντας ολοκληρώσει τον τακτικό οικονομικό έλεγχο της χρήσης του 2011 ο οποίος μας ανατέθηκε κατόπιν διενέργειας πρόχειρου διαγωνισμού από το Δήμο, του οποίου το αποτέλεσμα κατακυρώνει η απόφαση 799/10-07-2013 της Οικονομικής Επιτροπής καθώς επίσης και της σχετικής σύμβασης που ακολούθως υπογράφηκε συντάχθηκαν τα παρακάτω σχόλια ελέγχου. Στα σχόλια αυτά εξετάζονται και αξιολογούνται στοιχεία υπό συνθήκες κανονικών ελεγκτικών διαδικασιών οι οποίες σχεδιαστήκαν αποκλειστικά για να εκφέρουμε γνώμη για τις Οικονομικές καταστάσεις της υπό έλεγχο χρήσης.

Επισημαίνεται πως η εργασία αυτή βασίστηκε σε εξέταση και αξιολόγηση σε δειγματοληπτική αποκλειστικά βάση όπως υποδεικνύουν τα ελεγκτικά πρότυπα που εφαρμόζονται από το Σώμα

Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα και όχι επί λεπτομερούς επισκόπησης του συνόλου των οικονομικών συναλλαγών, διαδικασιών και εσωτερικών συστημάτων λειτουργίας του Δήμου, για το λόγο αυτό δεν μπορεί να αποκαλύψει το σύνολο αδυναμιών του οικονομικού κυκλώματος – συστήματος του. Επίσης σκοπός της δεν αποτελεί η αποκάλυψη παραβατικών συμπεριφορών και καταχρήσεων ούτε η πλήρης αξιολόγηση των προβλημάτων που ενδεχομένως αντιμετωπίζει το σύστημα λογιστικής αποτύπωσης και εσωτερικού ελέγχου της ελεγχόμενης οντότητας.

Όπως ορίζεται από τον Δημοτικό Κώδικα (Ν.3463/2006) η διοίκηση του Δήμου είναι υπεύθυνη για την ορθή κατάρτιση των οικονομικών του καταστάσεων σύμφωνα με το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των ΟΤΑ (Π.Δ. 315/1999), επίσης δική της ευθύνη αποτελεί η εγκατάσταση και η λειτουργία ενός αξιόπιστου λογιστικού κυκλώματος και συστήματος εσωτερικού ελέγχου το οποίο στηρίζεται στην ορθή διαχείριση, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διατάξεις που διέπουν τους ΟΤΑ, καθώς και στην ορθή λογιστική αποτύπωση του συνόλου των συναλλαγών του. Κατά την σύνταξη της έκθεσης μας και κατόπιν γραπτών διαβεβαιώσεων που έχουμε λάβει θεωρούμε ως δεδομένο ότι οι προαναφερόμενες υποχρεώσεις - διαδικασίες έχουν τηρηθεί στο έπακρον από τις υπηρεσίες και την διοίκηση του Δήμου, και ότι μας έχουν δοθεί στο σύνολο τους όποιες πρόσθετες σημαντικές σημασίας πληροφορίες επηρεάζουν την σύνταξη των οικονομικών του καταστάσεων.

Εξυπακούεται πως εκ μέρους μας έχουν διεκπεραιωθεί οι σχετικές ελεγκτικές επαληθεύσεις όσο αφορά την αξιοπιστία των προαναφερόμενων υποσυστημάτων του Δήμου πρέπει όμως να σημειωθεί πως αυτές διενεργήθηκαν σε δειγματοληπτική βάση. Επίσης λαμβάνοντας υπόψη τους αναπόφευκτους περιορισμούς σε οποιοδήποτε σύστημα λογιστικής παρακολούθησης και εσωτερικού ελέγχου, λάθη ή παραλείψεις μπορεί να γίνουν και να μην εντοπιστούν.

Τέλος θα θέλαμε να τονίσουμε πως ο ετήσιος τακτικός έλεγχος που διενεργείται από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές δεν αναζητά την σκοπιμότητα των πράξεων ούτε κρίνει εάν οι διαχειριστικές επιλογές της Διοίκησης είναι ορθές, διότι δεν είναι αυτός ο στόχος του αλλά αποβλέπει στην νομιμότητα των πράξεων και των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν από το Δήμο εντός ενός

συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Πρωτεύων ρόλος των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών είναι η παροχή σωστής πληροφόρησης στους χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων αναδεικνύοντας τα σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο αυτών και όχι η επίλυση του πλήθους προβλημάτων και αδυναμιών που καθημερινά προκύπτουν στη λειτουργία των ΟΤΑ.

Στην έκθεση ελέγχου η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των Οικονομικών Καταστάσεων του Δήμου παρουσιάζονται τα σημαντικά ευρήματα του ελέγχου τα οποία μπορεί να έχουν ουσιαστική επίδραση επί των Καταστάσεων, με τα παρακάτω σχόλια θέλουμε να προσφέρουμε αναλυτικότερη πληροφόρηση σε επιμέρους σημεία και ορισμένες εισηγήσεις σε θέματα που επιδέχονται βελτίωση.

Αυτή η επιστολή , είναι αποκλειστικά για χρήση του Δήμου και δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1.2 ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	7
1.3 ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	8
1.5 ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	11
1.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	13
1.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	14
1.11 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	19
1.13 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	26
1.15 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	27
1.17 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	30
1.19 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	31
1.20 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	36
2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ	
2.1 Οργανικά Έσοδα	38
2.2 Οργανικά έξοδα	38
2.3 Ανόργανα Έσοδα	39
2.4 Ανόργανα Έξοδα	40
2.5 Κατανομή οργανικών εξόδων του Δήμου	40
3. ΣΥΝΟΨΗ	42
4. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ	44

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ισολογισμός εμφανίζει την οικονομική κατάσταση του Δήμου σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, δηλαδή την 31 Δεκεμβρίου του κάθε έτους, αυτό μας δίνει την δυνατότητα σύγκρισης από έτος σε έτος ώστε να αντλήσουμε χρήσιμες πληροφορίες και συμπεράσματα για την οικονομική – διαχειριστική πορεία που ακολουθήθηκε και αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την λήψη μελλοντικών αποφάσεων και την χάραξη της οικονομικής - διαχειριστικής πορείας που πρέπει να ακολουθήσει η Δημοτική Αρχή.

Με μια συνοπτική περιγραφή μπορούμε να αναφέρουμε πως στο σκέλος του ενεργητικού παρουσιάζονται κυρίως η περιουσιακή κατάσταση του Δήμου, οι απαιτήσεις, τα διαθέσιμα του και λοιπά κονδύλια χρονικής οριοθέτησης των εσόδων – εξόδων και στο σκέλος του Παθητικού παρουσιάζονται η Καθαρή λογιστική του θέση, κονδύλια λογιστικών προβλέψεων, οι υποχρεώσεις και επίσης λοιπά κονδύλια χρονικής οριοθέτησης των εσόδων – εξόδων.

Ακολουθεί αναλυτικότερη περιγραφή των κονδυλίων του ισολογισμού καθώς και σχετικές πληροφορίες για κάποιες διαδικασίες που ακολουθήθηκαν ή τυχόν επαληθεύσεις που έγιναν για κάθε λογαριασμό.

1.2 ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

	Αξία Κτήσης 31/12/2011	Σύνολο Αποσβέσεων 31/12/2011	Αναπόσβεστη Αξία 31/12/2011
Λοιπά Έξοδα Εγκαταστάσεως	€ 26.485.695,14	€ 15.419.256,65	€ 11.066.438,49

Ο λογαριασμός αφορά λογισμικά προγράμματα Η/Υ κατά € 1.476.428,28 , δαπάνες διαφόρων μελετών κατά € 24.946.501,77 και πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού του πρώην Δήμου Τριανδρίας κατά € 62.765,09.

Οι προσθήκες στην χρήση ανέρχονται σε € 20.465,97 όσο αφορά τα λογισμικά προγράμματα και σε € 1.257.062,15 όσο αφορά τις διάφορες μελέτες που μεταφέρθηκαν από τον λογαριασμό Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση, οι αποσβέσεις της χρήσης που λογίστηκαν ανέρχονται σε € 2.978.112,00.

Πρέπει να σημειωθεί πως στη χρήση του 2011 καταγράφηκαν και εφαρμόστηκε υποσύστημα μητρώου παγίων για το σύνολο των ακινήτων, του ενσώματου και ασώματου πάγιου εξοπλισμού καθώς και των εξόδων πολυετούς απόσβεσης του Δήμου σε άμεση συσχέτιση με το υποσύστημα της Γενικής Λογιστικής (Διπλογραφικό σύστημα του Δήμου), τέτοιου είδους καταγραφή γίνεται πρώτη φορά στο Δήμο Θεσσαλονίκης, επίσης το 2011 αποτελεί την πρώτη χρήση λειτουργίας του νέου Καλλικρατικού Δήμου Θεσσαλονίκης με την εισροή στοιχείων και από τους δυο προηγούμενους Δήμους . Για να επιτευχθεί πλήρης συσχέτιση ανάμεσα στα δυο υποσυστήματα έγιναν αρκετές λογιστικές μεταφορές και τακτοποιήσεις στο σύνολο των λογαριασμών του παγίου ενεργητικού και των εξόδων πολυετούς απόσβεσης.

1.3 ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
1.3.1 Ασώματες Ακινήτοποιήσεις

	Αξία Κτήσης 31/12/2011	Σύνολο Αποσβέσεων 31/12/2011	Αναπόσβεστη Αξία 31/12/2011
Λοιπές Ασώματες Ακινήτοποιήσεις	€ 121.649,92	€ 111.319,98	€ 10.330,04

Ο λογαριασμός αφορά δικαιώματα χρήσης ακινήτων κατά € 51.650,80 , απαλλοτριώσεις ακινήτων κατά € 65.746,74 και δαπάνη πράξης τακτοποίησης ακινήτου ύψους € 4.252,38 προερχόμενα όλα από τον πρώην Δήμο Τριανδρίας.

Δεν υπάρχουν προσθήκες στην χρήση του 2011, οι αποσβέσεις της χρήσης που λογίστηκαν ανέρχονται σε € 16.945,51

1.3.2 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

	Αξία Κτήσης 31/12/2011	Σύνολο Αποσβέσεων 31/12/2011	Αναπόσβεστη Αξία 31/12/2011
Γήπεδα – Οικόπεδα	€ 156.334.060,41	€ 0,00	€ 156.334.060,41
Πλατείες – Πάρκα – Παιδότοποι	€ 40.983.033,58	€ 14.155.432,83	€ 26.827.600,75
Οδοί – Οδοστρώματα	€ 41.116.743,11	€ 21.217.126,15	€ 19.899.616,96
Πεζοδρόμια	€ 13.336.109,78	€ 7.860.279,69	€ 5.475.830,09
Ορυχεία – Μεταλλεία - Λατομεία – Αγροί – Φυτείες - Δάση	€ 8.997.507,28	€ 0,00	€ 8.997.507,28
Κτίρια – Τεχνικά έργα	€ 119.493.193,39	€ 25.213.555,44	€ 94.279.637,95

Κτιριακές Εγκαταστάσεις Κοινής Χρήσεως	€ 932.692,33	€ 77.693,27	€ 854.999,06
Εγκαταστάσεις Ηλεκτροφωτισμού	€ 12.185.601,49	€ 5.167.503,98	€ 7.018.097,51
Λοιπές Μόνιμες Εγκαταστάσεις Κοινής Χρήσεως	€ 14.856.035,04	€ 5.266.563,13	€ 9.589.471,91
Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	€ 4.280.788,39	€ 2.987982,58	€ 1.292.805,81
Μεταφορικά Μέσα	€ 17.411.227,85	€ 15.337.627,41	€ 2.073.600,44
Έπιπλα – Λοιπός Εξοπλισμός	€ 43.173.691,82	€ 18.716.885,39	€ 24.456.806,43
Ακίνητοποιήσεις υπό Εκτέλεση – Προκαταβολές	€ 41.571.680,79	€ 0,00	€ 41.571.680,79

Οι λογαριασμοί των ενσώματων παγίων αφορούν την ακίνητη περιουσία, τον πάγιο εξοπλισμό, τις εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως εποχτείας του Δήμου , τα υπό εκτέλεση έργα καθώς και εκκρεμείς υποθέσεις απαλλοτριώσεων.

Οι προσθήκες των ενσώματων παγίων για τη χρήση 2011 ανέρχονται σε € 58.405.667,87 συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών των έργων που ολοκληρώθηκαν από το λογαριασμό ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση στους επιμέρους λογαριασμούς των λειτουργικών παγίων. Συγκεκριμένα ποσό προσθηκών € 874.779,00 αφορά τους λογαριασμούς Γήπεδα – Οικόπεδα και Ορυχεία – Μεταλλεία – Λατομεία – Αγροί – Φυτείες – Δάση, ποσό προσθηκών € 52.873.029,25 αφορά το λογαριασμό Κτίρια και Τεχνικά Έργα, ποσό προσθηκών € 122.873,36 αφορά το λογαριασμό Μηχανήματα – Τεχνικές Εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός, ποσό προσθηκών € 203.326,68 αφορά το λογαριασμό Μεταφορικά Μέσα, ποσό προσθηκών € 604.317,08 αφορά το λογαριασμό Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός και ποσό € 3.727.342,50 αφορά τους λογαριασμούς των παγίων κοινής χρήσεως. Οι αποσβέσεις της χρήσης που λογίστηκαν ανέρχονται σε € 13.450.779,33 η διαφορά που προκύπτει με τις συνολικές αποσβέσεις που εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως (συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων των ασώματων ακινητοποιήσεων και των εξόδων πολυετούς απόσβεσης) ύψους € 16.404.991,21 ανέρχεται σε € 40.845,63 και αφορά τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων κληροδοτημάτων στα οποία ο Δήμος είναι διαχειριστής, τα εν λόγω ποσά χρεώθηκαν σε λογαριασμό ειδικού

αποθεματικού που τηρεί ο Δήμος για τα αποτελέσματα των κληροδοτημάτων και δεν επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσης του.

1.4 Διαπιστώσεις ελέγχου για το Πάγιο Ενεργητικό και τα Έξοδα Εγκαταστάσεως

Το μητρώο παγίων λειτούργησε για πρώτη χρονιά σε άμεση συσχέτιση με το υποσύστημα του διπλογραφικού του Δήμου, παρά τις προσπάθειες που έγιναν δεν κατέστη δυνατό να αντιστοιχηθούν πλήρως οι πηγές χρηματοδότησης (επιχορηγήσεις κλπ.) ανά πάγιο στοιχείο και αυτό διότι δεν υπήρχε η ανάλογη πληροφόρηση κυρίως για τις προηγούμενες χρήσεις, αν λάβουμε υπόψη μας πως η πλειοψηφία των παγίων στοιχείων αποκτώνται με χρηματοδοτήσεις τότε κατανοούμε το μέγεθος του προβλήματος που δημιουργεί η έλλειψη της συγκεκριμένης πληροφορίας, ως επακόλουθο αυτού παρουσιάζεται και η ιδιαίτερη δυσκολία στον ορθό υπολογισμό των αποσβέσεων των επιχορηγήσεων. Όσο αφορά την ακίνητη περιουσία η οποία καταλαμβάνει ένα μεγάλο κομμάτι των ενσώματων ακινητοποιήσεων προκύπτουν αρκετές διαφορές στις καταχωρήσεις του Μητρώου παγίων σε σχέση με την αναλυτική κατάσταση ακινήτων που μας επιδόθηκε από την υπηρεσία Απαλλοτριώσεων – Κτηματολογίου – Δημοτικής Περιουσίας και με την δήλωση Ε9 που υποβλήθηκε για το 2011. Θεωρούμε πως θα ήταν χρήσιμη και λόγω των μεγεθών του Δήμου Θεσσαλονίκης η εκ νέου απογραφή του συνόλου των παγίων στοιχείων του Δήμου ώστε να προσδιοριστεί πια πάγια θεωρούνται απαξιωμένα και πια λειτουργικά στη συνέχεια όσο αφορά τα πρώτα να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες απόσυρσης τους όσο αφορά τα δεύτερα να καταγραφούν με λεπτομερέστερη περιγραφή των στοιχείων, της θέσης, της υπηρεσίας που τα χρησιμοποιεί και του κάθε υπολόγου.

Όσο αφορά τα πάγια στοιχεία των κληροδοτημάτων που διαχειρίζεται ο Δήμος θεωρούμε πως θα πρέπει να παρακολουθούνται σε χωριστά υποσυστήματα από αυτά των παγίων του Δήμου και γενικότερα να συντάσσονται χωριστές οικονομικές καταστάσεις ανά κληροδότημα.

Στο λογαριασμό ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση παρακολουθούνται κυρίως τα έργα υπό εκτέλεση, ένα αρκετά σημαντικό κομμάτι στην συνολική δραστηριότητα του Δήμου, η σωστή λειτουργία του λογαριασμού αυτού προϋποθέτει πέρα από την μηχανογραφική υποστήριξη τον συντονισμό και την σωστή και έγκαιρη ενημέρωση μεταξύ αρκετών υπηρεσιών του Δήμου γεγονός το οποίο κατά την άποψη μας δεν συμβαίνει. Ως αποτέλεσμα τούτου διαπιστώθηκε η ελλιπής λειτουργία του λογαριασμού στις προγενέστερες χρήσεις, ζητήσαμε σχετική επιβεβαίωση για τα έργα που συνεχίζονται από την χρήση 2011 σε αυτή του 2012 και για αυτά που έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εντός της χρήσεως του 2011 από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου η οποία έως την ημερομηνία σύνταξης των σχολίων μας δεν μας έχει απαντήσει. Θεωρούμε πως χωρίς την σωστή εποπτεία και συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ο παραπάνω λογαριασμός δεν μπορεί να απεικονίσει σωστά τα υπό εκτέλεση έργα ούτε να αποδώσει σωστή πληροφόρηση στην διοίκηση και στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο σημείο στον λογαριασμό ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνεται και ποσό € 36,7 εκ. το οποίο αφορά εκκρεμείς υποθέσεις απαλλοτριώσεων οι οποίες αποτυπώνονται με επιφύλαξη από μέρους μας διότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου για αυτές. Θεωρούμε πως οι περιπτώσεις αυτές πρέπει να παρακολουθούνται σε μηχανογραφημένη εφαρμογή από τις υπηρεσίες του Δήμου ώστε να υπάρχει άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση για την έκβαση κάθε υπόθεσης απαλλοτρίωσης.

1.5 ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	Αξία Κτήσης 31/12/2011	Σύνολο υποτιμήσεων 31/12/2011	Υπόλοιπο 31/12/2011
Τίτλοι πάγιας επένδυσης	€ 4.445.626,86	€ 470.212,63	€ 3.975.414,23
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			€ 150,00

Στον λογαριασμό παρουσιάζονται οι συμμετοχές του Δήμου στο κεφάλαιο άλλων νομικών προσώπων. Αναλυτική κατάσταση αυτών με τα ποσοστά κάθε συμμετοχής παρουσιάζεται στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων. Όσο αφορά τις κινήσεις της χρήσεως ποσό € 24.000,00 της συμμετοχής του Δήμου στη Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ κρίθηκε μη νόμιμη από την υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και για το λόγο αυτό πιστώθηκε σε χρέωση των υποχρεώσεων του Δήμου, χρέωση ποσού € 59,38 αφορά τακτοποιητική εγγραφή της συμμετοχής στην Μητροπολιτική Αναπτυξιακή Θεσσαλονίκης ΑΕ λόγω λάθους απεικόνισης της συμμετοχής σε προηγούμενες χρήσεις, χρέωση ποσού € 5.135,90 αφορά συμμετοχή στο κεφάλαιο της Αναπτυξιακής Νομού Θεσσαλονίκης ΑΕ στις 4/10/2011.

Το σύνολο των υποτιμήσεων των συμμετοχών ανέρχεται την 31/12/2011 σε € 470.212,63, τα αποτελέσματα χρήσεως επιβαρύνθηκαν με ποσό € 130.715,97 από προβλέψεις υποτίμησης τίτλων.

Η συμμετοχή του Δήμου στην Θεσσαλονίκη 2012 Ανώνυμη Εταιρία Ανάπτυξης και Πολιτισμού ποσού € 1.334.318,61 που καταχωρήθηκε σε χρέωση των συμμετοχών και σε πίστωση των υποχρεώσεων του Δήμου κρίθηκε μη νόμιμη από την υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αντिलογίστηκε στην χρήση του 2012.

1.6 Διαπιστώσεις ελέγχου για τους τίτλους πάγιας επένδυσης

Λόγο του πλήθους των συμμετοχών αλλά και των μεγεθών του Δήμου θεωρούμε απαραίτητη την καταγραφή των τίτλων συμμετοχής σ ένα Μητρώο όπως ορίζει και το ΠΔ 315/1999 κυρίως για σκοπούς ορθής πληροφόρησης, αποτιμήσεων αλλά και της αποφυγής συγχύσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή θα μπορούσαν να βοηθήσουν οι δομές μηχανοργάνωσης του Δήμου. Στο Μητρώο αυτό πέρα από τις αξίες και τις αποτιμήσεις της κάθε συμμετοχής προτείνεται και η απεικόνιση του συνόλου των συναλλαγών του Δήμου με τα νομικά αυτά πρόσωπα.

1.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

	Υπόλοιπο
	31/12/2011
Πρώτες και βοηθητικές ύλες, Αναλώσιμα υλικά, Ανταλλακτικά και Είδη συσκευασίας	€ 2.701.687,77

Το κονδύλι αυτό συγκεντρώνει το κόστος αγορών αναλωσίμων υλικών και διαφόρων ανταλλακτικών και στο κλείσιμο της χρήσης απεικονίζει την αξία της απογραφής λήξεως που διενεργείτε στα υλικά αυτά την 31/12/2011.

Όπως μας ενημέρωσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες διενεργήθηκε φυσική απογραφή την 31/12/2011 στις αποθήκες αναλωσίμων και ανταλλακτικών και έγινε αποτίμηση των αποθεμάτων με βάση την μέση τιμή κόστους αυτών.

1.8 Διαπιστώσεις ελέγχου για τα αποθέματα

Δεν μπορέσαμε να συμμετάσχουμε στην φυσική απογραφή του Δήμου την 31/12/2011 ώστε να επαληθευτούν από μέρος μας οι διαδικασίες και οι καταμετρήσεις της φυσικής απογραφής των αποθεμάτων για το λόγο ότι η ανάθεση του ελέγχου έγινε σε μεταγενέστερο χρόνο από την φυσική απογραφή. Εφαρμόστηκαν όμως κάποιες εναλλακτικές ελεγκτικές επαληθεύσεις από εμάς οι οποίες καταδεικνύουν πως το κονδύλι παρουσιάζει αποδεκτά τα αποθέματα λήξεως του Δήμου. Σημειώνεται πως για αναλώσιμα υλικά αξίας € 124.463,49 έγινε τακτοποιητική εγγραφή στα βιβλία του Δήμου σε πίστωση των αποτελεσμάτων χρήσης λόγω λάθους απεικόνισης της απογραφής αποθεμάτων την 31/12/2010 του Καποδιστριακού Δήμου Θεσσαλονίκης. Επίσης πρέπει να αναφερθεί πως το 2011 ήταν η πρώτη χρονιά που ο Δήμος παρακολούθησε την αποθήκη υλικών

λογιστικά σε άμεση συσχέτιση με το υποσύστημα του Διπλογραφικού, η λογιστική παρακολούθηση των αποθεμάτων αν και παρουσιάζει μεγάλα βήματα προόδου σε σχέση με προγενέστερες χρήσεις χρήζει κάποιων βελτιώσεων και προσθηκών ιδιαίτερα στην πληροφόρηση των εσωτερικών διακινήσεων και αναλώσεων των αποθεμάτων.

1.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	Υπόλοιπο 31/12/2011
Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	€ 40.578.915,01
Επισφαλείς επίδικες απαιτήσεις	€ 23.387.833,42
Χρεώστες Διάφοροι	€ 200.899,49
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	€ 15.400.066,60

Οι λογαριασμοί Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών και Επισφαλείς επίδικες απαιτήσεις απεικονίζουν τις απαιτήσεις του Δήμου σύμφωνα με τα ανείσπρακτα υπόλοιπα των Χρηματικών Καταλόγων που είχαν συνταχθεί και βεβαιωθεί έως την 31/12/2011 ποσού € 63.964.526,33 η διαφορά που προκύπτει με το υποσύστημα της Γενικής Λογιστικής ύψους € 2.222,10 αφορά μη καταχωρημένο τιμολόγιο στο υποσύστημα της Δημόσιας Λογιστικής, της χρήσης 2010 του Δήμου Θεσσαλονίκης ποσού € 1.369,20 και αδιευκρίνιστη διαφορά € 852,90. Όπως πληροφορηθήκαμε οι απαιτήσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης έως και το 2010 παρακολουθούνταν σε χειρόγραφο βιβλίο και ταυτόχρονα καταχωρούνταν και σε εφαρμογή που είχαν αναπτύξει οι υπάλληλοι της μηχανογράφησης, από το 2011 η παρακολούθηση γίνεται στο υποσύστημα της Δημόσιας Λογιστικής της ενιαίας μηχανογραφικής εφαρμογής του Δήμου σε άμεση συσχέτιση με το υποσύστημα της Γενικής Λογιστικής.

Στο Λογαριασμό Επισφαλείς επίδικες απαιτήσεις περιλαμβάνεται και Χρηματικός Κατάλογος που αφορά την υπόθεση υπεξαίρεσεως στο Δήμο ύψους 22 εκ. περίπου με αντίστοιχα υπόλοιπα να εμφανίζονται και στις υποχρεώσεις από φόρους-τέλη.

Επίσης έσοδα ύψους 3,2 εκ. περίπου της χρήσης 2011 δεν περιλαμβάνονται στα παραπάνω κονδύλια διότι δεν έχουν συνταχθεί και βεβαιωθεί οι σχετικοί Χρηματικοί Κατάλογοι για τις απαιτήσεις αυτές. Αφορούν κυρίως έσοδα από παράνομη στάθμευση για τα οποία εκκρεμεί η διαδικασία ταυτοποίησης των οφειλετών.

Ο λογαριασμός Χρεώστες διάφοροι αφορά κατά € 53.292,76 κατασχέσεις προμηθευτών από τραπεζικούς λογαριασμούς του Δήμου κατόπιν δικαστικών αποφάσεων, για τις κατασχέσεις αυτές εκκρεμεί η ταμειακή τακτοποίηση με την έκδοση σχετικού Χρηματικού Εντάλματος, κατά € 111.982,08 απαιτήσεις που λογίστηκαν σε προγενέστερες χρήσεις και αφορούν ειδικές εντολές πρώην στελεχών του Δήμου για καταβολή ποσών σε συγκεκριμένους δικαιούχους (μας επιδόθηκε σχετική κατάσταση δικαιούχων) οι οποίες κρίθηκαν εσφαλμένες και υπάρχει εκκρεμότητα επιστροφής των ποσών αυτών, κατά € 35.508,72 απαίτηση από την Αναπτυξιακή Εταιρία Δήμου Θεσσαλονίκης κατόπιν οριστικής λύσης της εταιρίας σε προηγούμενη χρήση και διανομή του εναπομείναντος κεφαλαίου στους μετόχους της και ποσό € 115,93 αφορά εκ παραδρομής επιπλέον καταβολή προς το ΙΚΑ αναμένεται συμψηφισμός του ποσού αυτού με τις υποχρεώσεις προς τον οργανισμό.

Ο λογαριασμός διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων περιλαμβάνει κυρίως ποσά προκαταβολών € 15.384.256,17 για πληρωμές υποχρεώσεων (φόρων, εισφορών, κρατήσεων) στους διαχειριστές του Δήμου που διέπραξαν την υπεξαίρεση. Για τα ποσά υπήρξε αμφισβήτηση όσο αφορά την απόδοση τους και για το λόγο αυτό εκκρεμούσε η έκδοση Χρηματικών Ενταλμάτων, κατόπιν σχετικού ελέγχου από Ορκωτούς Λογιστές μπόρεσαν να επιβεβαιωθούν στην χρήση του 2012 αποδόσεις ύψους € 14,5 εκ. αλλά το ύψος του αρχικού ποσού διαφοροποιήθηκε αυξανόμενο κατά € 1 εκ. περίπου. Αντίστοιχη πίστωση € 15,3 εκ. εμφανίζεται στους λογαριασμούς των υποχρεώσεων προς ασφαλιστικά ταμεία.

1.10 Διαπιστώσεις ελέγχου για τις Απαιτήσεις

Όπως προκύπτει από τους λογαριασμούς του ισολογισμού η πλειοψηφία των απαιτήσεων προέρχεται από τα υπόλοιπα προς είσπραξη των Χρηματικών καταλόγων του Δήμου, στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι κινήσεις των βεβαιωμένων απαιτήσεων από καταλόγους και η είσπραξη αυτών.

	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
Βεβαιώσεις έως 31/12/2010	65.321.709,44	3.242.255,27	2.314.449,29	59.765.004,88	4,96 %
Βεβαιώσεις στο 2011	6.305.644,57	2.017.774,88	88.348,24	4.199.521,45	32,00 %
	71.627.345,01	5.260.030,15	2.402.797,53	63.964.526,33	7,34 %

Όπως παρατηρείται το ποσοστό είσπραξης επί των βεβαιωμένων απαιτήσεων είναι αρκετά χαμηλό ιδιαίτερα για τις βεβαιωμένες απαιτήσεις προηγούμενων χρήσεων, η συντριπτική πλειοψηφία των απαιτήσεων προέρχεται από καταλόγους βεβαιωμένους έως τη χρήση του 2010 και πρέπει να σημειωθεί πως υπόλοιπα Χρηματικών Καταλόγων εκκρεμούν σύμφωνα με τα στοιχεία που μας δόθηκαν από το 1987.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα υπόλοιπα των απαιτήσεων ανά έτος αρχικής βεβαίωσης και το ποσοστό που καλύπτουν επί του συνόλου των απαιτήσεων.

ΕΤΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗ 31/12/2011	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ
1987	21,54	0,00%
1989	3.611,24	0,01%
1990	3.259,86	0,01%
1991	90.817,53	0,14%
1992	302.170,83	0,47%
1993	1.231.344,75	1,93%
1994	22.934,15	0,04%
1995	521.692,96	0,82%
1996	620.069,92	0,97%
1997	118.687,54	0,19%
1998	647.197,67	1,01%
1999	1.670.096,17	2,61%
2000	2.297.960,18	3,59%
2001	2.004.299,44	3,13%
2002	1.566.975,42	2,45%
2003	1.063.165,96	1,66%
2004	1.006.640,60	1,57%
2005	3.279.634,74	5,13%
2006	3.039.132,01	4,75%
2007	1.900.747,97	2,97%
2008	4.100.943,34	6,41%
2009	8.161.932,39	12,76%
2010	26.111.668,67	40,82%
2011	4.199.521,45	6,57%
	63.964.526,33	100,00%

Στα κονδύλια των απαιτήσεων του ισολογισμού εμφανίζεται αφαιρετικά και λογαριασμός προβλέψεων ύψους € 26.671.116,57 που αφορά τις επισφαλείς απαιτήσεις , το συγκεκριμένο κονδύλι εξυπηρετεί ώστε το ύψος των απαιτήσεων να ανταποκρίνεται στις πραγματικές δυνατότητες

είσπραξης των απαιτήσεων του Δήμου κατά την στιγμή της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Στην χρήση 2011 το κονδύλι αυτό αναπροσαρμόστηκε σε σχέση με τα προηγούμενα έτη με χρέωση των αποτελεσμάτων χρήσεις κατά € 2.074.690,28. Σημειώνουμε πως το σύνολο της πρόβλεψης αυτής δεν σημαίνει διαγραφή των απαιτήσεων αλλά λογιστική αναπροσαρμογή της εκτίμησης είσπραξης των απαιτήσεων από τις υπηρεσίες του Δήμου και την Διοίκηση. Η εκτίμηση της πρόβλεψης βασίστηκε σε χρονικό διάστημα πενταετίας.

Όσο αφορά τους μη εκδοθέντες Χρηματικούς Καταλόγους όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο σημείο αυτοί ανέρχονται σε € 3,2 εκ. περίπου. Για το ποσό αυτό δεν μπορούμε να έχουμε πλήρη επιβεβαίωση διότι αφορά μια εκτίμηση που μας γνωστοποιήθηκε από συγκεκριμένη υπηρεσία του Δήμου που ασχολείται με το κομμάτι των βεβαιώσεων εσόδων από παράνομη στάθμευση, επίσης υπάρχει επισήμανση στην έκθεση ελέγχου για τη χρήση 2010 του Δήμου Θεσσαλονίκης για πιθανή εκκρεμότητα βεβαίωσης απαιτήσεων από προηγούμενα έτη ύψους € 40 εκ. περίπου την οποία δεν μπορούσαμε να επιβεβαιώσουμε. Σημαντικό είναι πάντως να γίνεται χρονική οριοθέτηση των εσόδων του Δήμου ώστε αυτά να βεβαιώνονται στην χρήση που αφορούν, εάν παρουσιάζονται δυσκολίες θα πρέπει κατά τη σύνταξη του ισολογισμού να γίνονται οι αναγκαίες εγγραφές προσαρμογής και τακτοποίησης τουλάχιστον στο υποσύστημα της Γενικής Λογιστικής ώστε οι οικονομικές καταστάσεις του Δήμου να παρουσιάζονται ακριβοδίκαια.

Για την διαδικασία συμφωνίας (δειγματοληπτικά) ορισμένων υπολοίπων οφειλετών του Δήμου που έγινε από μέρους μας έχουμε να παρατηρήσουμε πως από το σύνολο των επιστολών που αποστάληκαν ένας σημαντικός αριθμός επιστράφηκε λόγω αγνώστων στοιχείων και διεύθυνσης παραλήπτη. Αυτό καταδεικνύει πως τα στοιχεία που έχει ο Δήμος για αρκετούς οφειλέτες του είναι λανθασμένα πιθανόν κατά την καταχώρηση των στοιχείων δεν δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή, ιδιαίτερα για τους οφειλέτες με υψηλό υπόλοιπο θα πρέπει να γίνει διασταύρωση των στοιχείων και ενημέρωση τους, η μηχανογραφική εφαρμογή δίνει αυτές τις δυνατότητες στις υπηρεσίες του Δήμου ώστε να μπορεί να οριοθετηθεί και ο κίνδυνος της μη είσπραξης ορισμένων απαιτήσεων. Γενικά το ποσοστό των απαντητικών επιστολών που λάβαμε ήταν εξαιρετικά χαμηλό για να καταλήξουμε σε κάποιο αξιόπιστο συμπέρασμα.

1.11 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

	Υπόλοιπο
	31/12/2011
Ταμείο	€ 3.295,00
Καταθέσεις Όψεως και Προθεσμίας	€ 11.471.547,76

Τα υπόλοιπα των λογαριασμών των διαθεσίμων την 31/12/2011 συμφωνούν με τις αναλυτικές κινήσεις (extrait) των τραπεζών, παρακάτω παρουσιάζεται πίνακας συμφωνίας των υπολοίπων των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του υποσυστήματος της Γενικής Λογιστικής με το υποσύστημα της Δημόσιας Λογιστικής (Απολογιστικό Πίνακα)

A	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠ ΔΛ	9.335.162,43	
(+)	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	1.066.432,15	Καταθέσεις χωρίς έκδοση Γρ. Είσπραξης
(+)	ΕΠΙΤΑΓΕΣ	575.968,66	Ανεξόφλητες Επιταγές
(+)	ΛΟΓ. ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗ	212.092,01	Τρ. Λογ. Που δεν περιλαμβ. στον απολογισμό
(+)	ΛΟΓ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	42,71	Τρ. Λογ. Που δεν περιλαμβ. στον απολογισμό
(+)	ΛΟΓ. ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	364.103,93	Τρ. Λογ. Που δεν περιλαμβ. στον απολογισμό
(+)	ΛΑΘΟΣ ΣΕ ΧΕΠ (ΜΑΡΙΝΟΥ)	200,00	Ταμειακό πλεόνασμα χωρίς έκδοση Γρ. Είσπραξης
B		2.218.839,46	
(-)	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	4,00	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
(-)	ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ ΓΙΓΑΣ Ε.Π.Ε.	8.781,27	ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΠΟ ΓΙΓΑΣ ΕΠΕ
(-)	ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ LYSIS Α.Ε.	44.511,49	ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΠΟ LYSIS Α.Ε.
(-)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΕ ΙΚΑ	115,93	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΕ ΙΚΑ ΓΙΑ 1ο

ΣΧΟΛΙΑ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2011

			ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ 2011
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΤΟΠΑΛΟΓΛΟΥ	54,54	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ
(-)	ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΤΟΠΑΛΟΓΛΟΥ	0,01	ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ (1333/ 2-2-2011)
(-)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΒΟΗΛ ΣΕ ΙΚΑ	2.768,45	ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ (1333/ 2-2-2011)
(-)	ΧΕΠ 2010 ΠΡΟΣ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ	434,15	Ταμειακό έλλειμμα χωρίς έκδοση ΧΕΠ
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΜΑΡΙΝΟΥ	21,00	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΜΑΡΙΝΟΥ	74,28	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟ ΓΕΝ.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΕΣΟΔΩΝ	200,00	ΘΕΟΛΟΓΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΠ. #1-17-08- 2007
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡ.ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	4.000,00	ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑΣ/ ΑΠ#1 09-09-2008
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡ.ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	700,00	ΚΑΛΤΣΙΔΗΣ/ ΑΠ#1. /17-08-2007
(-)	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡ.ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	700,00	ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ ΑΠ#1./17- 08-2007
(-)	ΜΗ ΕΝΤΑΛ. ΔΑΠΑΝΗ ΕΜΒΑΣΜΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	700,00	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΡ.ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΛΟΓΩ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΕΜΒΑΣΜΑΤΟΣ
(-)	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ -435	19.389,01	ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟ ΣΕ ΛΟΓ/ΣΜΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ
Γ		82.454,13	
	ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ (Α+Β+-Γ)	11.471.547,76	
	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	11.471.547,76	
	ΣΥΝΟΛΟ EXTRAIT ΤΡΑΠΕΖΩΝ	11.471.547,76	

Σημειώνεται πως το χρηματικό υπόλοιπο του απολογισμού που μεταφέρθηκε από την χρήση 2010 στην χρήση 2011 ήταν για τον Δήμο Θεσσαλονίκης € 8.749.716,60 και για τον Δήμο Τριανδρίας € 564.147,86 σύνολο € 9.313.864,46. Το σύνολο των εισπράξεων για τη χρήση 2011 ανήλθε σε € 287.111.972,35 και το σύνολο των πληρωμών σε € 287.090.674,38 έτσι προκύπτει το Χρηματικό υπόλοιπο της Δημόσιας Λογιστικής στις 31/12/2011 ύψους € 9.335.162,43

Η διαφορά € 15.791.698,71 που πρόεκυπτε με τον απολογισμό του Δήμου Θεσσαλονίκης στις 31/12/2010 ο οποίος παρουσίαζε χρηματικό υπόλοιπο € 24.541.415,31 αφορούσε την υπόθεση υπεξαίρεσης από τα ταμεία του Δήμου. Σε προηγούμενο σημείο των σχολίων μας αναφερθήκαμε σε σχετική ελεγκτική εργασία που στη χρήση του 2012 επιβεβαίωσε ορισμένες αποδόσεις που έγιναν και αφορούσαν την παραπάνω διαφορά.

Όπως προκύπτει από των παραπάνω πίνακα δεν παρακολουθούνται από το Δημόσιο λογιστικό και κατ επέκταση δεν ενημερώνουν τον απολογισμό του Δήμου για τη χρήση του 2011 ορισμένοι τραπεζικοί λογαριασμοί ύψους € 576.238,65.

Το σύνολο των επιταγών για τις οποίες είχε κοπεί Χρηματικό Ένταλμα Πληρωμής αλλά εξοφλήθηκαν το 2012 ανέρχεται σε € 575.968,66.

1.12 Διαπιστώσεις ελέγχου για τα Διαθέσιμα

Θεωρούμε αυτονόητη την σημασία της σωστής και διαφανούς διαχείρισης των χρηματικών διαθεσίμων του Δήμου. Λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερος βεβαρημένο παρελθόν του συστήματος εσωτερικού έλεγχου στο κομμάτι αυτό έχουμε να παρατηρήσουμε πως στη χρήση του 2011 έχουν γίνει αρκετά βήματα προς την κατεύθυνση της σωστής διαχείρισης και επαλήθευσης των διαθεσίμων αλλά χρειάζονται ακόμη αρκετά.

Διαπιστώσαμε πως στο πρωτόκολλο κλεισίματος του Δήμου για το 2011 δεν εμφανίζονται τα υπόλοιπα των πραγματικών τραπεζικών καταθέσεων του αλλά αυτά που εμφανίζει το υποσύστημα της Δημόσιας Λογιστικής, παρακάτω ακολουθεί πίνακας με τις διαφορές που προκύπτουν ανά τραπεζικό λογαριασμό

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	EXTRAIT ΤΡΑΠΕΖΑΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ 2011	ΔΙΑΦΟΡΑ	Αιτιολογία Διαφοράς
ΕΤΕ 1 - Λ.207/ 540017-15 (ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ)	10.865,32	9.570,80	1.294,52	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ΕΤΕ 2 - Λ. 207/540057-08 (ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ)	1.773,53	7,42	1.766,11	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ΕΤΕ 3 - Λ.207/540067-89 (ΕΦΑΠΑΞ ΧΡΗΜ. ΒΟΗΘ. Ν. 103/75)	1.316,86	1.316,86	0,00	
ΕΤΕ 4 - Λ.207/540068-62 (FILMCITIES)	223.637,68	218.154,11	5.483,57	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ΕΤΕ 5 - Λ.207/540070-84 (CARBON PRO-INTERREG III3 CADSES)	72.981,51	72.981,51	0,00	
ΕΤΕ 7 - Λ.207/540054-68 (MUSSE OUVERT- INTERREG III B MEDOCC)	1.138,79	1.138,79	0,00	
ΕΤΕ 12 - Λ.207/540079-10 (INTELLIGENT ENERGY - REPESEC)	33.655,66	33.655,66	0,00	
ΕΤΕ 16 - Λ.207/540093-79 (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ACTIVEA.G.E.)	2.517,31	2.517,32	- 0,01	Διαφορά προηγούμενου πίνακα
ΕΤΕ 17 - Λ.207/540094-52 (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CAT MED)	37.566,14	1.922,00	35.644,14	€ 35.648,14 αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου

				Είσπραξης και κατά € 4,00 Προμήθεια Τράπεζας
ETE 18 - Λ.207/540095-36 (LIFE + BIOFUELS - 2G, GRANT AGREEMENT)	39.342,56	39.342,56	0,00	
ETE 19 - Λ.207/540096-19 (ΕΥΦΥΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ.....)	31.822,19	31.822,19	0,00	
ETE 20 - Λ.207/540098-82 (ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ-ΙΣΟΤΗΤΑ...)	4.339,26	4.339,26	0,00	
ETE- Λ.207/540064-33	0,08	Δεν εμφανίζεται	0,08	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
(Λογ/σμός ETE 210/54125873	42,04	0,21	41,83	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
Λογ/σμός ETE 210/ 54125956	0,80	Δεν εμφανίζεται	0,80	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
ETE - Λ.207/540044-95 ΟΨΕΩΣ ΚΛ.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ	21.264,80	21.236,08	28,72	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ETE - Λ.207/540063-59 ΟΨΕΩΣ ΚΛ.ΚΟΥΚΟΥΦΛΗ	10.695,57	10.678,78	16,79	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ETE - Λ.207/485000-95 ΟΨΕΩΣ ΚΛ.ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΥ	12.151,48	12.135,44	16,04	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ETE - Λ.207/540061-93 ΟΨΕΩΣ ΚΛ.ΝΙΚΟΛΑΙΔΗ	0,08	0,00	0,08	Αφορούν

				καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ΕΤΕ - Λ.207/485001-78 ΟΨΕΩΣ ΚΛ.ΒΑΦΟΠΟΥΛΟΥ	38.866,86	38.812,75	54,11	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ΕΤΕ - Λ.251/340001-88 ΟΨΕΩΣ ΚΛ.ΠΙΤΣΙΡΩΝΗ	73.772,84	73.667,10	105,74	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
Τ.Π. & Δ. 1 - Λ.33 08 0001	41.859,49	41.859,49	0,00	
Τ.τ.Ε. - Λ.231/710135580179017(Λειτουργ. Ενοπλ. Υφιστ. Συστημάτων)	53.646,73	Δεν εμφανίζεται	53.646,73	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
Τ.τ.Ε-Λ.231/1206101600006015(Κάλ.Ανοικτ. Κολυμβ.Τούμπας)	220.457,20	Δεν εμφανίζεται	220.457,20	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
Τ.τ.Ε- Λ.231/1810600880066014(Εργασ.συντ.διατ.κτιρίου πρώην δημ. σφαγείων)	90.000,00	Δεν εμφανίζεται	90.000,00	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-040791-435 (ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ)	3.654.004,84	3.267.946,30	386.058,54	€ 448.213,04 αφορούν επιταγές πληρωτέες, € 1.746,00 αφορά καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης, € 44.511,49 αφορά

				κατάσχεση από προμηθευτή € 19.389,01 διαφορά προηγούμενου πίνακα
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-043596-935 (ΝΕΟΣ ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ)	5.071.116,04	4.943.360,42	127.755,62	Αφορούν επιταγές πληρωτέες
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-051152-213 (ΝΕΟΣ Λ/ΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ)	65.568,01	65.568,01	0,00	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-040791-559 (Λ/ΣΜΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΑΓΩΝ)	197.373,89	2.539,39	194.834,50	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-052216-037 (Λ/ΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ)	1.430.239,12	409.966,79	1.020.272,33	Αφορούν καταθέσεις χωρίς έκδοση Γραμματίου Είσπραξης
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-040543-881 (Λ/ΣΜΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ)	21.482,62	6.258,63	15.223,99	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ - Λ.5222-040624-326 (Λ/ΣΜΟΣ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΩΝ)	2.048,46	14,94	2.033,52	Χωρίς παρακολούθηση στην ΔΛ
Λογ/σμός Κληροδοτήματος ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Νο.440/825194-07	3.000,00	3.000,00	0,00	
Λογ/σμός Κληροδοτήματος ΒΑΦΟΠΟΥΛΟΥ Νο.440/833040-98	3.000,00	3.000,00	0,00	
	11.471.547,76	9.316.812,81	1.790.630,14	

Θεωρούμε πως το πρωτόκολλο κλεισίματος θα πρέπει να αναφέρεται στα πραγματικά υπόλοιπα των διαθεσίμων του Δήμου και να αιτιολογεί τις προκύπτουσες διαφορές με το υποσύστημα της Δημόσιας Λογιστικής και όχι το αντίθετο. Επίσης όπως προκύπτει από τους παραπάνω πίνακες

υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που χρήζουν λογιστικής τακτοποίησης κυρίως στο υποσύστημα της Δημόσιας Λογιστικής, αυτές θα πρέπει να τακτοποιούνται άμεσα και με την συμβολή της διοίκησης όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο ώστε να μην μεταφέρονται από χρήση σε χρήση και δυσχεραίνουν το έργο της επαλήθευσης των διαθεσίμων.

Διαπιστώθηκε πως για τα υπόλοιπα των διαθεσίμων δεν γίνεται καθημερινή συμφωνία των υποσυστημάτων της Δημόσιας λογιστικής και του Διπλογραφικού με τα στοιχεία των κινήσεων των τραπεζικών λογαριασμών. Για να υπάρχει σχετική διασφάλιση και σταθερότητα στο σύστημα του εσωτερικού ελέγχου του Δήμου θα πρέπει αυτές οι διαδικασίες να εφαρμόζονται καθημερινά και όπου υπάρχουν διαφορές και εκκρεμότητες αυτές να καταγράφονται ώστε να τακτοποιούνται στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα.

Ο διαχωρισμός ανά κατηγορία των χρηματικών διαθεσίμων των Δήμων πρέπει να είναι ευδιάκριτος ανά πάσα στιγμή, είναι γνωστό πως δεν μπορούν όλα τα διαθέσιμα να χρησιμοποιηθούν για όλους τους σκοπούς, ορισμένα από αυτά εξυπηρετούν συγκεκριμένες δράσεις και επενδύσεις και απαγορεύεται από το νόμο να διατίθενται για άλλους σκοπούς. Θα πρέπει να υπάρχει σαφής διάκριση των τραπεζικών λογαριασμών, ιδίως για τα ποσά που αφορούν ιδικούς σκοπούς (επιχορηγήσεις) ανά φορέα χρηματοδότησης και ανά δράση ώστε να υπάρχει πλήρης διαφάνεια και συνεχής πληροφόρηση για τις κινήσεις και τα υπόλοιπα αυτών. Η τακτική αυτού του διαχωρισμού δεν ακολουθήθηκε από το Δήμο για τη χρήση του 2011 με αποτέλεσμα να προκύπτουν πολλές ασάφειες όσο αφορά τα αδιάθετα ποσά των δράσεων αυτό.

1.13 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

	Υπόλοιπο
	31/12/2011
Έξοδα επομένων χρήσεων	€ 64.478,00
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	€ 19.623.644,00

Οι λογαριασμοί αυτοί συνήθως εξυπηρετούν την χρονική οριοθέτηση των εσόδων και εξόδων στις χρήσεις που αυτά αφορούν. Το ποσό των € 64.478,00 του λογαριασμού έξοδα επομένων χρήσεων αφορά τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων του Δήμου που ενώ πληρώθηκαν στη χρήση του 2011 αυτά αφορούσαν τη χρήση του 2012. Το πόσο των εσόδων χρήσεως εισπρακτέα αφορά κυρίως τις απαιτήσεις από τη ΔΕΗ για τα δημοτικά τέλη που εισπράττονται μέσω των λογαριασμών της για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο αλλά αποδίδονται στον Δήμο στην επόμενη χρήση, αυτά ανέρχονται περίπου στα € 12 εκ. Επίσης ποσό περίπου € 7 εκ. αφορά επιδότηση από το υπουργείο εσωτερικών που αφορά τη χρήση 2011 αλλά εισπράχτηκε από το Δήμο το 2012. Περαιτέρω ανάλυση των κονδυλίων αυτών παρουσιάζεται στο προσάρτημα του ισολογισμού.

1.14 Διαπιστώσεις ελέγχου για τους Μεταβατικούς Λογαριασμούς Ενεργητικού

Από τον έλεγχο μας δεν πρόεκυψε κάτι το ασυνήθιστο όσο αφορά τους χειρισμούς που έγιναν στη χρήση του 2011 στο λογαριασμό αυτό.

1.15 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	Υπόλοιπο 31/12/2011
Κεφάλαιο	€ 198.204.086,53
Δωρεές Παγίων	€ 11.661.844,82
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	€ 140.801.865,50
Ειδικά Αποθεματικά	€ 671.591,76
Αποτελέσματα εις νέο	€ 29.846,81

Το κονδύλι του κεφαλαίου του Δήμου πρόέκυψε κατόπιν της απογραφής και της συνενώσεως των δυο κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων εις νέο των καποδιστριακών Δήμων Θεσσαλονίκης και Τριανδρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3842/2010 και ανέρχεται σε € 198.204.086,53

Ο λογαριασμός δωρεές παγίων αφορά το σύνολο της αξίας των δωρεών παγίου εξοπλισμού των οποίων αποδέκτης είναι ο Δήμος. Στη χρήση του 2011 οι δωρεές παγίου εξοπλισμού προς το Δήμο ανήλθαν σε € 49.200,00 και αφορούν δυο απορριμματοφόρα. Επίσης ποσό € 769.198,49 μεταφέρθηκε στο λογαριασμό ειδικά αποθεματικά διότι αφορούσε αποθεματικό που απορρέει από τη διαχείριση των κληροδοτημάτων Κουκουφλή, Καραγιάννη, Νανόπουλου, Νικολαΐδη, Βαφόπουλου και Πιτσιρώνη.

Στο λογαριασμό Επιχορηγήσεις επενδύσεων παρακολουθούνται οι επιχορηγήσεις που λαμβάνει ο Δήμος από διάφορους φορείς για την πραγματοποίηση επενδύσεων, κυρίως έργων και προμηθειών παγίου εξοπλισμού. Οι επιχορηγήσεις για επενδυτικούς σκοπούς ανήλθαν στη χρήση του 2011 σε € 8 εκ. περίπου και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΕΥΡΩ
ΣΑΤΑ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	6.444.735,00
ΘΗΣΕΑΣ ΓΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ Β ΦΑΣΗ	10.038,73
ΘΗΣΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ 12 ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	65.099,18
ΘΗΣΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΝ	7.999,51
ΘΗΣΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	70.180,00
ΘΗΣΕΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Β & Γ Δ.Δ.	75.000,00
ΕΣΠΑ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ	800.000,00
ΕΣΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ & ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ	16.094,01
ΥΠΕΧΩΔΕ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ	270.000,00
LIFE + BIOFUELS -2G	39.119,00

ΕΟΧ ΕΥΦΥΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚ. & ΕΛΕΓΧ.	31.800,00
	7.830.065,43

Οι αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεων ανήλθαν σε € 6.796.071,70 .

Στο λογαριασμό ειδικά αποθεματικά παρακολουθούνται τα αποτελέσματα των έξι κληροδοτημάτων που προαναφέρθηκαν και διαχειρίζεται ο Δήμος.

1.16 Διαπιστώσεις ελέγχου για τους Λογαριασμούς των ιδίων Κεφαλαίων

Όσο αφορά τους λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων αντιμετωπίστηκαν σημαντικές δυσκολίες στις επεξεργασίες και επαληθεύσεις που διενεργηθήκαν στις επιχορηγήσεις των παγίων. Πρωτίστως θέλουμε να αναφερθούμε στην απουσία ενός ημερολογίου -βιβλίου επιχορηγήσεων – χρηματοδοτήσεων στο οποίο να παρουσιάζεται η πλήρης ανάλυση των κινήσεων των εισπράξεων, της διάθεσης και ανάλωσης των κονδυλίων αυτών καθώς και του αδιάθετου υπολοίπου ανά εργασία και ανά φορέα χρηματοδότησης, επίσης στα εντάλματα πληρωμής που αφορούν τις επιχορηγούμενες επενδύσεις δεν γίνεται σαφής διαχωρισμός του φορέα της χρηματοδότησης και του είδους του εσόδου από το οποίο γίνεται η πληρωμή του εντάλματος. Για το σύνολο των εισπράξεων που έγινε το 2011 και αφορούσε επιχορηγήσεις επενδύσεων δεν μπορέσαμε να αντιστοιχήσουμε επακριβώς από τα στοιχεία που μας δόθηκαν το ύψος του ποσού που αναλώθηκε σε εργασίες και προμήθειες και το ύψος που παρέμεινε αδιάθετο διότι αυτή η κατανομή δεν εμφανίζεται απόλυτα και διακριτά στα Χρηματικά εντάλματα πληρωμής, επίσης στα βιβλία του Δήμου παρουσιάζεται ποσό € 14,5 εκ. περίπου προερχόμενο από προηγούμενες χρήσεις και αφορά αδιάθετη ΣΑΤΑ, με τις προσθήκες της χρήσης στις 31/12/2011 το ποσό διαμορφώνεται σε € 20,5 εκ. περίπου, αφαιρώντας ποσό € 4 εκ. περίπου το οποίο εισπράττεται στην χρήση του 2012 καταλήγουμε σε ποσό € 16,5 εκ. περίπου το οποίο δεν μπορεί να επαληθευτεί διότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία και πληροφόρηση, τα ποσά από αδιάθετη ΣΑΤΑ την 31/12/2011 σύμφωνα με την Ταμειακή Υπηρεσία και τις καταθέσεις που εμφανίζονται στου τραπεζικούς λογαριασμούς του Δήμου ανέρχονται σε € 1,6 εκ. περίπου. Όπως γίνεται αντιληπτό προκύπτει γενική ανεπάρκεια στην

παρακολούθηση των επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων, ένα κομμάτι που αφορά μια από τις κυριότερες λειτουργίες του Δήμου παρακολουθείτο με τον πλέον αναχρονιστικό τρόπο. Η συνεργασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Δήμου κρίνεται επιτακτική ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ακριβούς παρακολούθησης της πορείας των κονδυλίων αυτών, όσο αφορά τις επιδοτήσεις παλαιότερων χρήσεων για τις οποίες δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία και δεν μπορούν να αντιστοιχιστούν σε συγκεκριμένες εργασίες και προμήθειες αυτές θα πρέπει να διερευνηθούν και με απόφαση της διοίκησης να γίνουν οι ανάλογες εγγραφές προσαρμογής στα βιβλία του Δήμου.

1.17 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

	Υπόλοιπο
	31/12/2011
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	€ 2.523.873,40
Λοιπές προβλέψεις	€ 8.971.550,95

Οι προβλέψεις αποτελούν λογαριασμούς ανάληψης πιθανών υποχρεώσεων σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης καθώς και κινδύνου απομείωσης της αξίας ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού. Η πρώτη κατηγορία εμφανίζεται στη στήλη του παθητικού ενώ η δεύτερη, στην οποία αναφερθήκαμε σε προηγούμενο σημείο των σχολείων μας, αφαιρετικά στην στήλη του ενεργητικού.

Οι προβλέψεις που υπολογίστηκαν από το Δήμο για τη χρήση του 2011 αφορούν κατά € 2.523.873,40 προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία με ποσό € 113.953,45 να επηρεάζει τα αποτελέσματα της ελεγχόμενης χρήσης και προβλέψεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις € 8.971.550,95 με ποσό € 7.660.879,29 να επηρεάζει τα αποτελέσματα της ελεγχόμενης χρήσης.

1.18 Διαπιστώσεις ελέγχου για τις Προβλέψεις

Όπως αναφέρεται και στην έκθεση ελέγχου της χρήσης 2011 δεν συγκεντρώθηκαν επαρκή στοιχεία όσο αφορά το κονδύλι των λοιπών προβλέψεων των πιθανών υποχρεώσεων που θα προκύψουν από τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις του Δήμου. Η αρμόδια Νομική υπηρεσία του Δήμου δεν μας παρέδωσε επαρκείς διαβεβαιώσεις για τις εκκρεμείς αυτές υποθέσεις, έτσι η πρόβλεψη που έγινε βασίστηκε σε στοιχεία που μας παρέδωσε η διοίκηση και αφορούσαν σε σχετική μελέτη – έρευνα εξωτερικού Νομικού συνεργάτη. Το ποσό των πιθανών υποχρεώσεων του Δήμου στην εργασία αυτή ανέρχεται στο ύψος των € 40 εκ. περίπου άρα παρουσιάζεται απόκλιση της τάξεως των € 31 εκ. περίπου από την πρόβλεψη που διενέργησε ο Δήμος. Διατηρούμε επιφύλαξη ως προς τα ποσά αυτά κυρίως διότι αυτές οι εκτιμήσεις έγιναν σε προγενέστερο διάστημα από την διεξαγωγή του ελέγχου μας και μάλιστα έχει παρέλθει αρκετός χρόνος από τότε, πιθανό είναι κάποια δεδομένα να έχουν αλλάξει με αποτέλεσμα η εκτίμηση αυτή να μην καθίσταται ακριβής και επίκαιρη. Για να υπάρξει αξιόπιστος μηχανισμός προβλέψεων των υποχρεώσεων αυτών θα πρέπει να μεριμνήσει η διοίκηση σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου να γίνεται συστηματική καταγραφή των υποθέσεων αυτών με μηχανογραφική υποστήριξη ώστε να είναι εφικτό ανά πάσα στιγμή να εκτιμηθεί ο κίνδυνος αυτός.

1.19 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.19.1 Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

	Υπόλοιπο
	31/12/2011
Δάνεια Τραπεζών	€ 18.315.337,09
Δάνεια Ταμειυτηρίων	€ 16.727.253,72

Οι λογαριασμοί αυτοί παρουσιάζουν το σύνολο των υποχρεώσεων του Δήμου από δανειακές συμβάσεις μέρος από τις οποίες είναι απαιτητό από το τέλος της επόμενης χρήσης δηλαδή μετά τις 31/12/2012. Οι δανειακές υποχρεώσεις που λήγουν στις 31/12/2012 παρουσιάζονται στο κονδύλι Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση στο οποίο θα αναφερθούμε παρακάτω.

Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής

ΔΑΝΕΙΟ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/01	937.464,62
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/02	2.450.746,50
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/03	12.143.879,05
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/04	1.195.163,55
Δάνειο ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ Νο.0012 0400 21 2787284720	1.770.833,35
Δάνειο ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ Νο.0012 0400 23 2271292120	1.770.833,35
Δάνειο ΠΕΙΡΑΙΩΣ Νο.2222/00000008461	14.735.945,06
Δάνειο Εμπορικής Νο 0012 0400 25 23580003520	37.725,33

Η αποπληρωμή χρεολυσίων ανέρχεται για το 2011 σε € 3.949.100,29 και οι αποπληρωμή τόκων σε € 3.718.256,53

1.19.2 Διαπιστώσεις ελέγχου για τις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Δεν πρόεκυψε κάποια διαφορά όσο αφορά το ύψος των κονδυλίων αυτών όλες οι υποχρεώσεις επαληθευτήκαν και με επιβεβαιωτικές επιστολές από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και από τις Τράπεζες.

1.19.3 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

	Υπόλοιπο 31/12/2011
Προμηθευτές	€ 22.965.540,53
Υποχρεώσεις από φόρους Τέλη	€ 24.135.365,62
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	€ 15.770.240,47
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Πληρωτέες στην Επόμενη Χρήση	€ 4.625.851,99
Πιστωτές Διάφοροι	€ 33.861.284,16

Στους λογαριασμούς των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων παρακολουθούνται οι συνολικές υποχρεώσεις του Δήμου έως τις 31/12/2011.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές για διάφορες προμήθειες υλικών και υπηρεσιών ανέρχονται σε € 22.965.540,03 και εμφανίζονται μειωμένες από την απογραφή έναρξης του νόμου Καλλικράτη κατά € 5,3 εκ. περίπου.

Οι υποχρεώσεις από φόρους και τέλη ανέρχονται σε € 24.135.365,62 και αφορούν κατά ένα μεγάλο ποσό τις υποχρεώσεις που πρόέκυψαν από την υπόθεση της υπεξαίρεσης στα διαθέσιμα του Δήμου.

Οι υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς ανέρχονται σε € 15.770.240,47 και αφορούν επίσης κατά ένα μεγάλο ποσοστό την υπόθεση των υπεξαίρεσεων στην οποία αναφερθήκαμε σε προηγούμενο σημείο των σχολίων μας.

Ο λογαριασμός των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων πληρωτέων στην επόμενη χρήση αφορά τα χρεολύσια των δανειακών συμβάσεων που λήγουν έως την 31/12/2012 και αυτά ανέρχονται σε € 4.625.851,99 και αναλύονται ως εξής

ΔΑΝΕΙΟ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/01	67.477,07
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/02	712.165,85
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/03	1.310.415,78
Δάνειο Τ.Π.& Δ 05/1227/00/04	86.025,80
Δάνειο ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ Νο.0012 0400 21 2787284720	354.166,66
Δάνειο ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ Νο.0012 0400 23 2271292120	354.166,66
Δάνειο ΠΕΙΡΑΙΩΣ Νο.2222/00000008461	1.674.944,31
Δάνειο Εμπορικής Νο 0012 0400 25 23580003520	66.489,86

Ο λογαριασμός πιστωτές διάφοροι ποσού € 33.861.284,16 αφορά κατά € 27,3 εκ. περίπου την εγγραφή υποχρέωσης για απαλλοτριωμένα ακίνητα τα λοιπά € 6,5 εκ. αναλύονται ως εξής

ΤΙΤΛΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ
Αποδοχές Προσωπικού Πληρωτέες	670.560,86
Δικαιούχοι Αμοιβών	146.422,24
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό Δημοσίου και τρίτων	1.625.539,51
Επιχορηγήσεις σε τρίτους	2.238.832,06
Δικαιούχοι μη Εμφανισθεισών Επιταγών	575.968,66
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις σε Ευρώ	1.009.134,62
Λοιποί Διάφοροι Πιστωτές	267.912,23
ΣΥΝΟΛΟ	6.534.370,18

1.19.4 Διαπιστώσεις ελέγχου για τις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Η παρακολούθηση των υποχρεώσεων προς προμηθευτές του Δήμου Θεσσαλονίκης σε προηγούμενα έτη ήταν ανεπαρκής με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται μεγάλες αποκλίσεις και διαφορές στα υποσυστήματα του Διπλογραφικού και της αναλυτικής παρακολούθησης των προμηθευτών. Για την επιβεβαίωση και τακτοποίηση των υπολοίπων αυτών απαιτείται μια μακροχρόνια και επίπονη εργασία συμφωνίας και διασταύρωσης ένα προς ένα των στοιχείων και των παραστατικών των προμηθευτών που εκκρεμούν την οποία πρέπει να ακολουθήσει ο Δήμος για να έχει σαφή πληροφόρηση για το ανοιχτό υπόλοιπο του ανά πάσα στιγμή. Από τον έλεγχο μας δεν μπορέσαμε να επαληθεύσουμε τα υπόλοιπα των προμηθευτών με ακρίβεια και για το λόγο αυτό επιφυλασσόμαστε όσο αφορά το ύψος του κονδυλίου αυτού. Αποστείλαμε επιστολές για επιβεβαίωση υπολοίπων προς 47 προμηθευτές, έως την σύνταξη της έκθεσης ελέγχου μας έχουμε απαντήσεις από 12 οι οποίες δεν μπορούν να θεωρηθούν αξιόπιστο δείγμα. Με την εγκατάσταση της νέας μηχανογραφικής εφαρμογής το 2011 έγιναν προσπάθειες συμφωνίας και διασταύρωσης των παλαιών στοιχείων αλλά μένουν αρκετές εκκρεμότητες ακόμη. Η σωστή καταχώριση, επαλήθευση και παρακολούθηση στη μηχανογραφική εφαρμογή των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί σημαντική δικλίδα ασφαλείας στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Δήμου ώστε να εξαλειφτούν τα προβλήματα που πρόεκυπταν στις προηγούμενες χρήσεις.

Σε προηγούμενο σημείο των σχολίων μας που αφορά τις ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση του παγίου ενεργητικού αναφερθήκαμε στις περιπτώσεις της αποζημίωσης από απαλλοτρίωση. Ο Δήμος στην χρήση του 2011 εμφανίζει ένα ποσό υποχρεώσεων όσο αφορά τις απαλλοτριώσεις ύψους € 27,3 εκ. περίπου. Οι υποχρεώσεις αυτές ξεκίνησαν να παρουσιάζονται στον ισολογισμό του Δήμου από την χρήση του 2010 για πρώτη φορά. Θεωρούμε αυτονόητο πως αυτές οι υποχρεώσεις πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις όμως θα πρέπει να παρακολουθούνται με περισσότερη ακρίβεια και με τη βοήθεια μηχανογραφικής εφαρμογής σε συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Το ύψος του προαναφερόμενου υπολοίπου βασίστηκε σε στοιχεία που δόθηκαν από υπηρεσία του Δήμου αλλά δεν μπορούν να θεωρηθούν απολύτως αξιόπιστα κατά την άποψη μας διότι δεν μπορούν να επιβεβαιωθούν στο σύνολο τους με τις σχετικές δικαστικές και λοιπές

αποφάσεις καθορισμού τιμής επίσης προέκυψε από δειγματοληπτική έρευνα κάποιων περιπτώσεων ότι ενώ αυτές είχαν αποζημιωθεί από πλευράς του Δήμου, εξακολουθούσαν να εμφανίζονται ως οφειλόμενες. Για τους λόγους αυτούς επιφυλασσόμαστε για την ακρίβεια του ύψους των υποχρεώσεων από αποζημίωση απαλλοτριώσεων.

Όσο αφορά τις υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία μεγάλο μέρος αυτών κλείνει στη χρήση του 2012 λόγω επιβεβαίωσης των αποδόσεων προς αυτά κατόπιν σχετικής ελεγκτικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε στη χρήση του 2012 από Ορκωτούς Ελεγκτές.

1.20 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

	Υπόλοιπο
	31/12/2011
Έσοδα επομένων χρήσεων	€ 215.557,93
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	€ 1.004.207,35

Όπως προαναφέρθηκε και για τους μεταβατικούς του ενεργητικού οι λογαριασμοί αυτοί συνήθως εξυπηρετούν την χρονική οριοθέτηση των εσόδων και εξόδων στις χρήσεις που αυτά αφορούν. Το ποσό των € 215.557,93 του λογαριασμού έσοδα επομένων χρήσεων αφορά προεισπραγμένα μισθώματα τα οποία ενώ εισπράχτηκαν στη χρήση του 2011 αφορούν τη χρήση του 2012. Το πόσο των εξόδων χρήσεως δουλευμένων αφορά κυρίως τις υποχρεώσεις προς τη ΔΕΗ για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, αμοιβές και προμήθειες για την είσπραξη των δημοτικών τελών και για υποχρεωτικές εισφορές ΟΤΑ για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο και αποδίδονται στην ΔΕΗ στην επόμενη χρήση, ανέρχονται περίπου στις € 800 χιλ. Επίσης ποσό περίπου € 200 χιλ. αφορά τόκους δανείων του 2011 που πληρώθηκαν από το Δήμο το 2012. Περαιτέρω ανάλυση των κονδυλίων αυτών παρουσιάζεται στο προσάρτημα του ισολογισμού.

1.21 Διαπιστώσεις ελέγχου για τους Μεταβατικούς Λογαριασμούς Παθητικού

Από τον έλεγχο μας δεν πρόεκυψε κάτι το ασυνήθιστο όσο αφορά τους χειρισμούς που έγιναν στη χρήση του 2011 στους λογαριασμούς αυτούς.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

2.1 Οργανικά Έσοδα

Το σύνολο των οργανικών εσόδων της χρήσεως ανήλθε σε € 242.794.412,05 και διαμορφώθηκε ως εξής

70	Έσοδα από προσκύρωσης	42.042,00
72	Έσοδα από φόρους –εισφορές -πρόστιμα-προσαυξήσεις	12.400.284,88
73	Έσοδα από τέλη και δικαιώματα	78.893.153,78
74	Έσοδα από επιχορηγήσεις	150.728.774,22
75	Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών-δωρεών	143.428,00
76	Έσοδα κεφαλαίων	586.729,17
	Σύνολο Οργανικών εσόδων	242.794.412,05

2.2 Οργανικά έξοδα

Το σύνολο των οργανικών εξόδων της χρήσεως ανήλθε σε € 243.201.952,59 και διαμορφώθηκε ως εξής

60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	106.187.320,66
----	------------------------------	----------------

61	Αμοιβές και έξοδα αιρετών και τρίτων	6.454.090,77
62	Παροχές τρίτων	12.366.045,77
63	Φόροι-Τέλη	44.178,67
64	Διάφορα έξοδα	90.262.379,90
65	Τόκοι και συναφή έξοδα χρηματοδοτήσεων	3.895.749,39
66	Αποσβέσεις παγίων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	16.404.991,21
67	Παροχές-Χορηγίες-Επιχορηγήσεις-Επιδοτήσεις και Δωρεές	7.342.526,80
68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	244.669,42
	Σύνολο Οργανικών Εξόδων	243.201.952,59

2.3 Ανόργανα Έσοδα

Το σύνολο των ανόργανων εσόδων της χρήσεως ανήλθε σε € 20.172.338,08 και διαμορφώθηκε ως εξής

81	Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	7.179.083,12
82	Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	12.993.254,36
	Σύνολο Ανόργανων εσόδων Β	20.172.338,08

2.4 Ανόργανα Έξοδα

Το σύνολο των ανόργανων εξόδων της χρήσεως ανήλθε σε € 15.734.522,92 και διαμορφώθηκε ως εξής

81	Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	2.439.387,49
82	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	3.559.565,86
83	Προβλέψεις για εκτάκτους κινδύνους	9.735.569,57
	Σύνολο Ανόργανων Εξόδων	15.734.522,92

2.5 Κατανομή οργανικών εξόδων του Δήμου

Σημειώνουμε πως για το μέγεθος του Δήμου Θεσσαλονίκης πρέπει να λειτουργεί υποσύστημα Αναλυτικής Λογιστικής ώστε να κατανέμονται τα κόστη με ακρίβεια ανά υπηρεσία, κάτι τέτοιο προβλέπεται και από το Π.Δ. 315/99.

Ακολουθεί η κατανομή σύμφωνα με τα αποτελέσματα χρήσης και τους λογαριασμούς του ισοζυγίου του Δήμου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΑΞΙΑ
Κόστος Αγαθών και Υπηρεσιών	179.094.586,94
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	62.347.507,03
Έξοδα λειτουργίας δημοσίων Σχέσεων	1.733.821,07
Προβλέψεις υποτιμήσεων τίτλων & χρεογράφων	130.715,97

Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	3.895.749,39
ΣΥΝΟΛΑ	247.202.380,40

Κωδ. Λογ.	Περιγραφή	Υπόλοιπο 2011	Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Έξοδα λειτουργίας Δημοσίων σχέσεων	Χρηματοοικονομικά έξοδα	Προβλεψεις υποτιμησης τιτλων και χρεογραφων
60	Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	106.187.320,66	74.883.802,82	31.303.517,84	0,00	0,00	0,00
61	Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	6.454.090,77	2.835.914,59	3.618.176,18	0,00	0,00	0,00
62	Παροχές Τρίτων	12.366.045,77	8.810.534,32	3.555.511,45	0,00	0,00	0,00
63	Φόροι - Τέλη	44.178,67	42.673,26	1.505,41	0,00	0,00	0,00
64	Διάφορα Έξοδα	90.262.379,90	77.542.032,85	10.986.525,98	1.733.821,07	0,00	0,00
65	Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	3.895.749,39	0,00	0,00	0,00	3.895.749,39	0,00
66	Αποσβέσεις Παγίων στοιχείων	16.404.991,21	8.652.091,24	7.752.899,97	0,00	0,00	0,00
67	Παροχές - Χορηγίες - Επιχορηγήσεις Επιδότησεις	7.342.526,80	3.671.263,40	3.671.263,40	0,00	0,00	0,00
68	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	244.669,42	55.996,38	57.957,07	0,00	0,00	130.715,97
25+26	Αναλώσιμα Υλικά	4.000.427,81	2.600.278,08	1.400.149,73	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	247.202.380,40	179.094.586,94	62.347.507,03	1.733.821,07	3.895.749,39	130.715,97

3. ΣΥΝΟΨΗ

Το αποτελέσματα της χρήσης για το Δήμο Θεσσαλονίκης παρουσιάζεται θετικό όσο αφορά τα συνολικά αποτελέσματα χρήσης και καθορίζεται σε € 29.846,81.

Όσο αφορά τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης αυτά παρουσιάζονται αρνητικά κατά το ποσό των € - 4.407.968,35

Η διαφορά μεταξύ βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και κυκλοφορούν ενεργητικού είναι αρνητική και ανέρχεται σε € -34.285.154,29 γεγονός που υποδεικνύει τη δυσκολία της κάλυψης των τρεχουσών υποχρεώσεων του Δήμου.

Σύμφωνα με το πλήθος και την επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων των σημαντικών θεμάτων που προκύπτουν από την έκθεση ελέγχου θα έπρεπε να γίνει επιλογή έκθεσης ελέγχου με αρνητική γνώμη, δεδομένου όμως των βελτιώσεων και προσθηκών που διαφαίνονται στις εσωτερικές διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και εσωτερικού ελέγχου του Δήμου σε σχέση με προηγούμενες χρήσεις και τις προσπάθειες της διοίκησης προς τον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των δομών και διαδικασιών που τον διέπουν, επιλέχθηκε ο τύπος έκθεση με γνώμη με επιφύλαξη.

Στην έκθεση ελέγχου που ακολουθεί και η οποία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου εμφανίζονται συνοπτικά τα θέματα που έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Είμαστε στη διάθεση σας για κάθε συζήτηση σχετικά με τα ανωτέρω σχόλια μας καθώς και να απαντήσουμε σε οποιαδήποτε απορία που τυχόν δημιουργηθεί.

Τέλος λαμβάνουμε την ευκαιρία να ευχαριστήσουμε τόσο τη Διοίκηση όσο και το προσωπικό του Δήμου για τη βοήθεια του κατά την διάρκεια του έλεγχου .

Με εκτίμηση

Τζαβέλλας Κρίτωνας

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή**Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης****Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων**

Ελέγξαμε τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2011 την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προσάρτημα.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Επίσης λάβαμε υπόψη μας και τις σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 3463/2006 όπως ισχύει). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις και όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του Δήμου. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής θέματα:

1. Στον λογαριασμό του ενεργητικού «Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές» ποσού € 41.571.680,79 περιλαμβάνονται έργα υπό παραλαβή και εκκρεμείς υποθέσεις απαλλοτριώσεων ποσού € 39 εκ. περίπου από την προηγούμενη χρήση. Μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της Έκθεσης ελέγχου, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου δεν μας έχουν βεβαιώσει αν κάποιο μέρος των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση και των απαλλοτριώσεων της προηγούμενης χρήσης καθώς και των προσθηκών της παρούσας χρήσης ποσού € 2,5 εκ. περίπου, πρέπει να μεταφερθεί στους επιμέρους λογαριασμούς των παγίων ή των εξόδων πολυετούς απόσβεσης κατόπιν οριστικής παραλαβής των έργων ή οριστικής καταβολής της υποχρέωσης από απαλλοτρίωση και να διενεργηθούν οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία αποσβέσεις. Για τον λόγο αυτό διατηρούμε σχετική επιφύλαξη ως προς την ορθότητα του κονδυλίου αυτού.

2. Στο λογαριασμό του ενεργητικού «Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών» ύψους € 40.578.915,01 παρουσιάζονται οι ανείσπρακτες απαιτήσεις του Δήμου κυρίως από Χρηματικούς Καταλόγους που έχουν βεβαιωθεί έως την 31/12/2011. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μας εκκρεμεί προς βεβαίωση τουλάχιστον ένα ποσό ύψους € 3,2 εκ. περίπου που αφορά έσοδα αποκλειστικά της χρήσεως 2011 και για τα οποία δεν έχουν συνταχθεί σχετικοί Χρηματικοί Κατάλογοι. Κατ' επέκταση εκκρεμότητα αντίστοιχων μη βεβαιωμένων απαιτήσεων μπορεί να υπάρχει και για τις προηγούμενες χρήσεις το ύψος των οποίων δεν κατέστη δυνατό να προσδιοριστεί κατά τη διάρκεια του έλεγχου μας από τις υπηρεσίες του Δήμου. Επίσης σημειώνεται πως από πλήθος 64 επιβεβαιωτικών επιστολών που αποστείλαμε σε οφειλέτες (κάλυψη 17,62% του συνολικού υπολοίπου των απαιτήσεων) λάβαμε απάντηση μόνο σε 2 και υπήρξε συμφωνία υπολοίπου σε 1 επιστολή (αξίας 0,08 % επί του συνολικού υπολοίπου των απαιτήσεων) . Πλήθος 21 επιστολών επεστράφησαν λόγω μη επαρκούς διεύθυνσης ή αγνώστου παραλήπτη. Τα γεγονότα αυτά υποδηλώνουν σχετική αδυναμία των οργανωτικών δομών του Δήμου και έχουν ως αποτέλεσμα να διατηρούμε σχετική επιφύλαξη ως προς την ορθότητα του προαναφερόμενου κονδυλίου καθώς και ως προς τα κονδύλια των εσόδων των αποτελεσμάτων χρήσεως 2011.

3. Σε προγενέστερες οικονομικές χρήσεις εντοπίστηκε σημαντική υπεξαίρεση των διαθεσίμων του Δήμου από στελέχη και υπαλλήλους του. Οι υπεξαιρέσεις γίνονταν εις βάρος των αποδόσεων των ασφαλιστικών εισφορών, παρακρατούμενων φόρων και λοιπών κρατήσεων του Δήμου. Για την «τακτοποίηση» των παραπάνω υπεξαιρέσεων ο Δήμος είχε βεβαιώσει σε προηγούμενη χρήση σχετικό Χρηματικό Κατάλογο εις βάρος των εμπλεκόμενων προσώπων ύψους € 22 εκ. περίπου στο κονδύλι του ενεργητικού «Επισφαλείς – επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες» καθώς επίσης είχε μεταφέρει σε χρέωση του κονδυλίου του ενεργητικού «Λογαριασμοί διαχείρισεως προκαταβολών και πιστώσεων» ποσό € 15 εκ. περίπου, το σύνολο των απαιτήσεων αυτών € 37 εκ. περίπου είχε πιστωθεί σε αντίστοιχους λογαριασμούς υποχρεώσεων. Επισημαίνετε πως στη χρήση του 2012 και κατόπιν σχετικής εργασίας και επιβεβαίωσης από Ορκωτούς Ελεγκτές το ποσό των € 15 εκ. μειώνεται κατά € 14,5 εκ. λόγω επιβεβαίωσης από διάφορους φορείς (Τράπεζες, Ασφαλιστικά Ταμεία , ΔΟΥ) των αποδόσεων παρακρατούμενων φόρων, εισφορών και λοιπών κρατήσεων και προσ αυξάνεται κατά € 1 εκ. περίπου Το γεγονός ότι η υπεξαίρεση συντελέστηκε εις βάθος αρκετών ετών για σημαντικά υψηλά ποσά καθώς και η έλλειψη κάποιου οριστικού συγκεντρωτικού

πορίσματος για την συνολική έκταση της υπεξαίρεσης (πρόσθετοι φορολογικοί έλεγχοι που ακολούθησαν) καθιστά την πιθανότητα λογισμού επιπρόσθετων υποχρεώσεων εις βάρος του Δήμου δυνατή. Από τον έλεγχο μας δεν μπορέσαμε να εκτιμήσουμε με αξιοπιστία τον κίνδυνο αυτό και διατηρούμε σχετική επιφύλαξη για τα υπόλοιπα που παρουσιάζουν τα σχετικά λογιστικά κονδύλια την 31/12/2011.

4. Δεν κατέστη δυνατό να επαληθευτούν εκ μέρους μας τα υπόλοιπα του κονδυλίου της καθαρής θέσης «Επιχορηγήσεις επενδύσεων». Ο Δήμος δεν τηρούσε σε προγενέστερες χρήσεις ορθά στοιχεία για το σύνολο των επιχορηγήσεων για πάγιες επενδύσεις που λάμβανε ούτε για τις σχετικές διαθέσεις των επιχορηγήσεων αυτών προς έργα και προμήθειες πάγιου εξοπλισμού ούτε επίσης για τον υπολογισμό των αναλογουσών αποσβέσεων των επιχορηγούμενων παγίων, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δυνατότητα επαλήθευσης ανά πάσα στιγμή του ύψους των λαμβανομένων επιχορηγήσεων, του ύψους των επιχορηγήσεων που έχουν διατεθεί και του ύψους εκείνων που μένουν προς διάθεση για την υλοποίηση έργων και προμηθειών παγίου εξοπλισμού. Στη χρήση του 2011 έγινε σημαντική προσπάθεια βελτίωσης και με την εισαγωγή μηχανογραφικής εφαρμογής έγινε σχετική επαλήθευση μόνο όσο αφορά το κομμάτι των αναλογουσών των επιχορηγήσεων της χρήσεως. Για τους παραπάνω λόγους διατηρούμε επιφύλαξη σχετικά με την ορθότητα του κονδυλίου αυτού.

5. Έως την ημερομηνία σύνταξης της έκθεσης ελέγχου δεν έχουμε λάβει σχετική επιβεβαίωση από τη νομική υπηρεσία του Δήμου όσο αφορά τυχόν αγωγές τρίτων κατά αυτού και για λοιπές δικαστικές εκκρεμότητες. Σημειώνεται πως στις οικονομικές καταστάσεις υπάρχει σχετικό κονδύλι προβλέψεων ύψους € 9 εκ. για το σκοπό αυτό, βάση όμως στοιχείων που μας επιδόθηκαν από τη διοίκηση το ύψος των σχετικών δικαστικών εκκρεμοτήτων ανερχόταν περίπου στα € 40 εκ. για το 2011 κατόπιν τούτου συμπεραίνεται πως το κονδύλι των προβλέψεων υπολείπεται κατά € 31 εκ. περίπου. Λόγω του γεγονότος αυτού, διατηρούμε επιφύλαξη για ενδεχόμενες αγωγές τρίτων κατά του Δήμου και για το υπόλοιπο του κονδυλίου «Λοιπές προβλέψεις».

6. Το κονδύλι του παθητικού προμηθευτές εμφανίζει υπόλοιπο ύψους € 23 εκ. Περίπου. Από τον έλεγχο μας δεν προκύπτει αξιόπιστη επαλήθευση των υπολοίπων ανά προμηθευτή και δεν υπάρχει συμφωνία των υποσυστημάτων παρακολούθησης των προμηθευτών στην μηχανογραφική εφαρμογή του Δήμου. Όπως προκύπτει δεν γινόταν ορθή παρακολούθηση των προμηθευτών σε προγενέστερες χρήσεις και τα δεδομένα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν αξιόπιστα. Παρότι ακολουθήθηκαν και εναλλακτικές διαδικασίες ελέγχου δεν προέκυψαν επαρκή αποτελέσματα. Σημειώνεται πως από πλήθος 47 επιβεβαιωτικών επιστολών που αποστείλαμε (κάλυψη 48,11% του συνολικού υπολοίπου των προμηθευτών) λάβαμε απάντηση από 12 και υπήρξε συμφωνία υπολοίπου σε 11 επιστολές (αξίας 13,20 % επί του συνολικού υπολοίπου των προμηθευτών). Στη χρήση 2011 και με την ενιαία μηχανογραφική εφαρμογή του Δήμου έγιναν σημαντικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση της συμφωνίας των υποχρεώσεων προς προμηθευτές αλλά η εργασία αυτή απαιτεί αρκετό χρόνο για να καταλήξει σε αξιόπιστα αποτελέσματα. Για τους παραπάνω λόγους διατηρούμε επιφύλαξη όσο αφορά τις υποχρεώσεις προς προμηθευτές.

7. Το κονδύλι του παθητικού «Πιστωτές διάφοροι» εμφανίζει στις 31/12/2011 υπόλοιπο € 33.861.284,16 από τα οποία € 27 εκ. περίπου αφορούν υποχρεώσεις προς δικαιούχους απαλλοτριώσεων. Από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν ακριβή στοιχεία που να επαληθεύουν το ύψος των υποχρεώσεων αυτών ούτε η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου μπόρεσε να προσδιορίσει το ύψος των υποχρεώσεων αυτών σε ικανοποιητικό επίπεδο. Η παρακολούθηση των υποχρεώσεων από απαλλοτριώσεις θα πρέπει να γίνεται συστηματικά και με την βοήθεια μηχανογραφικής υποστήριξης ώστε να προκύπτουν αξιόπιστα στοιχεία. Για τους λόγους αυτούς εκφράζουμε σχετική επιφύλαξη όσο αφορά το κονδύλι αυτό.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση του Δήμου Θεσσαλονίκης κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2011

και τη χρηματοοικονομική του επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 “Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης”.

Θέματα Έμφασης

Εφιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

1. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Δήμου χρήζει βελτιώσεων και προσθηκών ώστε να παρέχει εξασφάλιση έναντι διαφόρων σημαντικών διαχειριστικών – οικονομικών κινδύνων και την δυνατότητα άμεσου εντοπισμού και ελαχιστοποίησης αυτών. Στη χρήση του 2011 υπήρξαν κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση με την αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων οικονομικής και γενικής διαχείρισης του Δήμου όμως απαιτούνται αρκετές προσπάθειες ακόμη κυρίως όσο αφορά την εσωτερική επικοινωνία, πληροφόρηση και συνεργασία των υπηρεσιών του Δήμου.

2. Η καταγραφή και επιβεβαίωση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου κρίνεται αναγκαία ώστε οι υπηρεσίες του Δήμου να παρέχουν ορθή πληροφόρηση για το πλήθος, τις αξίες και τα τυχόν βάρη του κάθε ακινήτου. Οι αξίες των εν λόγω στοιχείων αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι του ενεργητικού του Δήμου για το οποίο δεν λάβαμε απόλυτη διαβεβαίωση ως προς το σύνολο τους.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Άλλο Θέμα

Οι οικονομικές καταστάσεις του Δήμου για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2010 είχαν ελεγχθεί από άλλον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, ο οποίος εξέφρασε γνώμη με επιφύλαξη την 14^η

Φεβρουαρίου 2012 επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσεως, εξαιτίας αδυναμίας συγκεντρώσεως ικανοποιητικών επαληθεύσεων.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχειρίσεως της Οικονομικής Επιτροπής προς το Δημοτικό Συμβούλιο με τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις.

Αθήνα, 06/12/2013

Ο Ορκωτός Ελεγκτής - Λογιστής

ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ ΚΡΙΤΩΝΑΣ

Α.Μ. ΣΟΕΛ 12341

KRESTON PRIME AUDIT ΕΠΕ

Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 192Β

Α.Μ. ΕΟΕ 150

ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μέλος της

